

ARTYKUŁY I STUDIA

Anna PACIAN

doktor nauk medycznych, Katedra Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Monika KACZORUK

magister, Katedra Zdrowia Publicznego, Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Ochrona zdrowia i życia ludzkiego – jako powołanie lekarza w Kodeksie etyki lekarskiej

Zdrowie, traktowane nie tyle jako brak choroby, ale jako dobrostan na poziomie fizycznym, psychicznym, społecznym i duchowym; stawia przed medykami nowe wyzwania, nie tylko *stricte* medyczne – lecznicze, ale także wyzwania związane z zapewnieniem sensownego, twórczego, a przede wszystkim satysfakcjonującego życia człowieka.

Lekarz XXI wieku, to nie tylko specjalista w danej dziedzinie, którego decyzje są niepodważalne i bez zastrzeżeń wykonywane¹, to również partner i zaufany doradca, w najbardziej istotnej dla człowieka kwestii, jaką jest jego zdrowie, a niekiedy również życie. Jego postawa, pasja wykonywania zawodu, a przy tym osobista satysfakcja z wykonywanej pracy, są podstawą właściwego realizowania zadań, jakie stawia przed nim dzisiejsza medycyna i pacjenci. Bowiern postęp w medycynie, jej nieustanny rozwój spowodował, że jest ona przedmiotem zainteresowania ogółu społeczeństwa. Zdrowie, uznawane przez społeczeństwo za jedną z najważniejszych wartości ludzkiego życia, jest tematem coraz bardziej powszechnym, ale i wymagającym głębokiego zaangażowania w działania mające na celu jego poprawę, odzyskanie czy umacnianie. Pod wpływem środków masowego przekazu, ludzie współcześni uzyskują coraz większą wiedzę, w tym także z zakresu zdrowia i choroby. Niekiedy niesłusznie są przekonani o swojej nieomyślności, w kwestii tego, co służy zdrowiu i zapobiega przedwczesnej śmierci, co jest dobre lub słuszne w medycynie. Coraz częściej współczesny lekarz musi odstępować od paternalistycznej roli, jaką sprawował do tej pory nad podległym i nieingerującym w proces leczenia pacjentem. Ze względu na chęć wypełniania ideału „moje życie, w moich rękach”, dochodzi niekiedy do sytuacji, w której pacjent podważa autorytet naukowy lekarza. Oprócz postępu technologicznego i naukowego, dzisiejsi medycy, muszą sprostać również, coraz częściej widocznym, konsumenckim postawom pacjentów, nastawionym na polemikę, współudział w diagnozowaniu i leczeniu, ale przede wszystkim na nieustanną ocenę spełniania przez medyków oczekiwań pacjentów, zaspokajania ich rosnących i bardziej świadomych potrzeb zdrowotnych.

Praca lekarza w społeczeństwie XXI wieku wymaga niezwyklej umiejętności komunikacji, niekiedy z roszczeniowym pacjentem, ale i pokory, w sytuacji rozbieżności

¹ E. Rużyłło, *Lekarz we współczesnym społeczeństwie*, w: *Etyka i medycyna*, red. E. Rużyłło, Łomża 1999, s. 37 i n.

jego poglądów lub oczekiwań, z poglądami lub oczekiwaniami pacjenta. Aby nie utracić własnej integralności intelektualnej, profesjonalnej, ale i moralno-etycznej, lekarz musi mieć zapewnioną swobodę decydowania oraz ochronę przed wymuszonym, niekiedy wbrew sobie, niezgodnym działaniem.

Na straży godności i praw lekarza stoi wiele regulacji, które oprócz funkcji ochronnej, służą również określeniu właściwych, wynikających z wykonywania zawodu zadań. Zawód lekarza wiąże się z koniecznością przestrzegania prawa, bowiem za jego nieprzestrzeganie lekarz może zostać pociągnięty do odpowiedzialności, tak karnej, cywilnej, jak i zawodowej².

Źródła prawa, które dla lekarza są wiążące to: ustawa z dnia 2 kwietnia 2011 roku *o działalności leczniczej*, z dnia 2 grudnia 2009 roku *o Izbach Lekarskich*, z dnia 5 grudnia 1996 roku *o zawodach lekarza i lekarza dentysty* oraz ustawa z 6 listopada 2008 roku *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*. Wyżej wymienione akty prawne, odnoszą się do aspektów prawnych wykonywania zawodu przez lekarza. Istotną, z punktu widzenia wykonywania zawodu lekarza regulacją jest również Kodeks etyki lekarskiej. Mimo, iż nie ma on mocy prawnej, która wynika z wcześniej wspomnianych regulacji prawnych, to jest swego rodzaju „dekalogiem” lekarza, którego przestrzeganie wynika nie tylko z ustawy *o Izbach Lekarskich*, ale przede wszystkim z osobistych przesłanek moralnych i etycznych lekarza³.

Lekarze należą do grupy zawodowej, która stosunkowo wcześniej opracowała zasady etyki. Wynika to bowiem z faktu szczególnej materii, nad którą pracują lekarze. Bowiem to właśnie medykom powierza się najważniejsze, podstawowe i fundamentalne wartości człowieka, jakimi są zdrowie i życie. Te dwie podstawowe wartości wymuszają na zawodzie lekarza właściwą ochronę, opiekę i promocję. Żaden inny zawód nie odczuwa tak silnej potrzeby przestrzegania praw i wykonywania obowiązków wobec drugiego człowieka. Medycyna, która nie uwzględnia wymiaru moralnego i etycznego, nie jest w stanie wypełniać właściwie powierzonej roli wobec pacjenta. Dlatego koniecznym jest wsparcie, w postaci odpowiedzi na pytania o moralny charakter postępowania wobec człowieka, które są określone w Kodeksie etyki lekarskiej.

Wielowiekowy proces kształtowania etyki zawodu lekarza sięga V wieku przed naszą erą. Autorstwo pierwszego, usystematyzowanego zbioru zasad postępowania lekarskiego przypisuje się greckiemu lekarzowi Hipokratesowi⁴. Zasady określone jeszcze w V wieku p.n.e., wyrażają pewne uniwersalne wartości moralne i etyczne, które są aktualne do dnia dzisiejszego i nie tracą na znaczeniu. Niebawym postęp nauk medycznych i technicznych, jaki dokonał się na przestrzeni wieków, spowodował konieczność uaktualnienia i rozwinięcia zasad etycznych zawartych w „Przysiędze Hipokratesa”. Od początku XIX wieku powstawały kodeksy, w których obok podstaw tradycji hipokratesowskiej, dostrzegano konieczność doprecyzowania norm związanych z wykonywaniem zawodu lekarza. Możliwym jest stwierdzenie, że do XX wieku sytuacja

² P. Łuków, *Profesjonalizm lekarski*, w: *Etyka medyczna z elementami filozofii*, red. P. Łuków, T. Pasierski, wyd. PZWL, 2014.

³ R. Tyimiński, *Źródła prawa dla lekarza – czyli co jest dla lekarza wiążące przy wykonywaniu zawodu*, „Medycyna Praktyczna – Chirurgia” 2013, nr 2, s. 114 i n.

⁴ J. Tatoń, *Filozofia w medycynie*, Warszawa 2004, s. 155 i n.

etyczna lekarza nie była tak trudna i skomplikowana. Oczywiście nieustanny rozwój medycyny pozwalał na zwiększanie możliwości diagnostycznych, leczniczych i terapeutycznych lekarzy. Śmierć pacjenta wynikała z nie do końca poznanych mechanizmów rozwoju choroby, bądź z braku odpowiedniego oprzyrządowania⁵. Prawdziwe dylematy moralno-etyczne w wykonywaniu zawodu lekarza zaczęły się pojawiać na początku XX wieku, co wymuszało konieczność dostosowywania zasad etycznych do zmieniających i nowo pojawiających się problemów leczniczych.

Kształtowanie i rozwój polskiej etyki lekarskiej sięga końca XIX wieku, kiedy to powstał dokument, uznawany za pierwszy polski kodeks etyki lekarskiej pt.: „Uchwały Towarzystwa Lekarzy Galicyjskich w przedmiocie obowiązków względem swych kolegów i zawodu w ogóle”. Opracowywane w kolejnych latach projekty ostatecznie zostały ujęte w „Zbiorze zasad deontologii lekarskiej” i obowiązywały do przestrzegania wszystkich polskich lekarzy. Doświadczenia II wojny światowej wskazywały na konieczność stworzenia nowych uregulowań etycznych. Kolejne poprawki etyki lekarskiej przypadły na okres dominacji ideologii komunistycznej, a następnie na trudne początki III Rzeczypospolitej. Wszystkie kolejne uaktualnienia kodeksu za najważniejszy cel uznają obok poszanowania godności zawodu lekarza, również dobro pacjenta, które w jednoznaczny sposób koresponduje ze starożytną zasadą *salus aegroti suprema lex esto*, która w tej właśnie formie w polskim kodeksie jest obecna niezmiennie od 1991 roku. Nowelizacja KEL w 2003 roku, stanowi pokaźne osiągnięcie w rozwoju etosu lekarskiego w Polsce. Kodeks etyki lekarskiej, uchwalony przez Nadzwyczajny Zjazd Lekarzy w Toruniu, stanowi obecnie podstawową etyczną wykładnię dla wszystkich lekarzy w naszym kraju⁶.

Lekarz wykonując swój zawód, decyduje o najwyższych dobrach drugiego człowieka, wobec czego jego etyka, którą wyznaje, winna być etyką wynikającą z „ogólnych norm etycznych”, które określają w sposób obiektywny zjawisko dobra i zła. Jest to o tyle trudne zadanie, przed którym stawia lekarza Kodeks etyki lekarskiej, gdyż oprócz jasno sprecyzowanych zasad etycznych przypisanych do zawodu, musi również brać pod uwagę społecznie akceptowane wartości, łącząc tym samym tradycję moralną zawodu z moralnością ogólnospołeczną. W kształtowaniu się etyki zawodowej, największy wpływ ma wielowiekowa tradycja zawodowa, ale żaden zawód nie jest wykonywany poza społeczeństwem. Dlatego etyka zawodowa lekarza, aby nie stała się kodem jednej grupy zawodowej, musi mieć jasne odniesienie do akceptowanego społecznie systemu etyki ogólnej⁷. Kodeks etyki lekarskiej nie może stanowić zbioru „suchych” zakazów i nakazów, lecz powinien dostrzegać, a także respektować istotne dobra i wartości przypisane człowiekowi. Normy etyczne zobowiązują lekarza do przestrzegania w jego działalności najwyższych praw człowieka, dotyczą poszanowania jego godności i osobowości⁸. Jednak lekarz, aby właściwie wypełniał powierzone mu

⁵ E. Wróblewska, *Etyka w zawodzie lekarza*, „Medycyna i Pasje” 2010, nr 4, s. 45.

⁶ T. Biesaga, *Kodeks etyki lekarskiej*, „Medycyna Praktyczna – Pediatria” 2007, nr 2, s. 123 i n.

⁷ G. Hołub, *Ethica mater nostra est – skąd się biorą normy etyki lekarskiej*, „Medycyna Praktyczna” 2013, nr 5, s. 130 i n.

⁸ A. Przyłuska-Fiszler, *Etyka zawodowa – pomiędzy moralnością a prawem*, „Postępy Rehabilitacji” 2007, nr 4, s. 5 i n.

obowiązki względem pacjenta, musi również szanować swój zawód, powinien „dbać o godność zawodu lekarza”. Bowiern medyk, pragnący właściwie wykonywać swój zawód, winien postępować w sposób pozwalający mu na zachowanie szacunku, również do samego siebie. Ochrona własnych wartości, sprzyja osiągnięciu osobistej satysfakcji, która przekłada się na szacunek środowiska medycznego oraz społecznego. Lekarz wykonujący zawód zaufania publicznego⁷, również w swoim życiu osobistym powinien postępować w sposób, który nie będzie uwłaczał jemu samemu, jako człowiekowi i który pozwoli mu na uznanie w środowisku, w którym żyje i pracuje. Dbanie o godność zawodu wynika wprost z regulacji Kodeksu etyki lekarskiej, co wpływa na konieczność unikania tego, co podważa szacunek ze strony otoczenia, a także tego, co ujemnie wpływa na ocenę jednostki, podważając zaufanie do zawodu, który reprezentuje⁸.

Medycyna, ze swej natury jest dziedziną, której głównym celem jest swego rodzaju służba wobec drugiego człowieka. Specyfika zawodu lekarza jest oparta na humanizmie, który oprócz właściwych kwalifikacji intelektualnych i moralnych, wymaga od zawodu lekarza swego rodzaju powołania. Artykuł 2 Kodeksu etyki lekarskiej wskazuje wprost, że powołanie jest głównym czynnikiem zapewniającym właściwe wykonywanie zawodu, które przejawia się w służbie drugiemu człowiekowi. Wybierający ten zawód, musi w pełni uznać dewizę zawartą w Kodeksie etyki lekarskiej. Zdrowie pacjenta, jego leczenie, a także łagodzenie bólu i cierpienia towarzyszącego chorobie, to główne cele i zadania, jakie stawia przed medykiem obowiązujący go Kodeks. Obowiązek leczenia jest nie tylko zobowiązaniem zawodowym, ale również zobowiązaniem moralnym i etycznym, na co wskazuje Kodeks etyki lekarskiej. Natomiast cały sens istnienia medycyny i instytucji lekarza, określany jest przez kondycję egzystencjalną człowieka, jego podatność na choroby i wynikającą z tego konieczność niesienia pomocy przez specjalistów w dziedzinie medycyny. Przez leczenie, należy rozumieć cały proces okazywania pomocy leczniczej, począwszy od rozpoznania choroby, aż do wyleczenia chorego, bądź podejmowania działań usmierzających ból i cierpienie wynikające z negatywnych skutków choroby, gdy działania prewencyjne i terapeutyczne zawiodą⁹. Podejmujący się tych zadań lekarz, powinien je czynić zgodnie ze sztuką lekarską, unikając wszelkich działań szkodliwych czy wykraczających poza jego kompetencje. Taki sposób postępowania jest wyrazem najwyższego poziomu humanizmu i przeświadczenia, że głównym zadaniem lekarza jest leczenie konkretnego pacjenta jako osoby, a nie jako kolejnego przypadku choroby. Właściwe wykonywanie zadań stojących przed lekarzem, zależy od jego własnej pracy, zaangażowania i rzetelności w jej wykonywaniu, a także od przestrzegania najwyższego nakazu moralnego, jakim jest dobro chorego. Praca polegająca na niesieniu pomocy drugiej osobie, w sytuacji pojawiających się trudności zdrowotnych, nie powinna być traktowana jako rodzaj pańszczyzny, którą trzeba jak najszybciej odrobić, przestrzegając naczelných zasad administracyjnych. Bowiern lekarz wykonując swoje zadania, powinien mieć świadomo-

⁷ R. Kubiak, *Czy zasady Kodeksu etyki lekarskiej obowiązują lekarza?*, „Medycyna Praktyczna – Neurologia” 2014, nr 3, s. 72 i n.

⁸ T. Brzeziński, *Etyka Lekarska*, Warszawa 2011, s. 21 i n.

⁹ A. Muszala, *Jaki jest cel medycyny*, „Medycyna Praktyczna” 2013, nr 10, s. 122 i n.

mość, że trud, który podejmuje podczas pomocy chorym, jest podejmowany ze względu na fakt, że jego głównym celem jest przekazywanie i dzielenie dobra¹⁰.

Najważniejszą zatem rolą lekarza powinno być niesienie pomocy chorym przy należnym okazywaniu szacunku, a także bez żadnej dyskryminacji, co wynika z kolejnej zasady zawartej w Kodeksie etyki lekarskiej.

Artykuł 3 Kodeksu etyki lekarskiej, w jednoznaczny sposób wskazuje, iż zachowanie lekarza w żadnym stopniu nie może być przejawem dyskryminacji pacjenta ze względu na jego czynniki osobowościowe, kulturowe i społeczne. Kodeks wymaga więc traktowania każdego pacjenta w taki sam sposób, patrząc na niego przez pryzmat człowieczeństwa, a nie przez pryzmat jego ułomności czy odmienności. Widocznym przejawem dyskryminacji społeczeństwa XXI wieku jest zjawisko, zwane ageizmem. Kult młodości promowany w dzisiejszym świecie, nie akceptuje naturalnego etapu w życiu każdego człowieka, jakim jest starość. Dostyc często ludzie starsi mogą spotkać się z różnego typu przejawami dyskryminacji, wynikającej tylko ze względu na sędziwy wiek. Jednak profesja lekarska, jako jedna z niewielu, jest zobowiązana do niedyskryminacji i jasnego sprzeciwu wobec ogólnie panujących trendów zróżnicowanego traktowania ludzi. Lekarze właściwie wykonujący swoją profesję winni być ponad wszelkimi społecznymi podziałami. Artykuł 3 Kodeksu etyki lekarskiej w sposób jednoznaczny wskazuje na konieczność poszanowania dobra człowieka, uzupełniając jednocześnie wcześniejsze artykuły, o konieczność „wypełniania obowiązków lekarskich, z poszanowaniem człowieka”, bez względu na jakiegokolwiek okoliczności pozamedyczne, niezwiązane z procesem leczenia¹¹. Szacunek dla pacjenta wynika z faktu przysługującej każdemu człowiekowi podstawowej wartości, jaką jest godność ludzka. Jedynym kryterium różnicującym podejście lekarza do pacjenta powinny być względy medyczne, różnicujące stopień chorobowy pacjenta. Wykonując swój zawód, lekarz podporządkowuje się praktyce klinicznej i określonym standardom postępowania, wypracowanym na przestrzeni wielu lat przez medyków. Jego głównym celem jest szeroko pojęty interes medyczny, którego efektem końcowym jest odzyskanie zdrowia konkretnego pacjenta, bez względu na jego pochodzenie rasowe, wiek, płeć, sytuację materialną czy inne wyróżniające go niekiedy cechy, niemające wpływu na proces leczenia¹².

Kodeks etyki lekarskiej, oprócz konieczności przestrzegania praw człowieka, jako istoty ludzkiej wprowadza również regulację, która chroni moralne prawo lekarza. Już pierwsze regulacje Kodeksu etyki lekarskiej określają obowiązki lekarza, związane z koniecznością poszanowania godności człowieka, ale artykuł 4 Kodeksu, zapewnia również swobodę powierzonych działań leczniczych. Pozwala lekarzowi na wykorzystanie zdobytej wiedzy, w pełnej zgodzie z wyznawanymi zasadami oraz integralnością moralną. Kodeks etyczny dał lekarzowi swobodę działań medycznych, z zastrzeżeniem, że będą one zgodne z aktualną wiedzą medyczną, ale i jego sumieniem. Mimo

¹⁰ T. Biesaga, *Leczenie pacjenta – obowiązek czy przywilej*, „Medycyna Praktyczna” 2008, nr 9, s. 131 i n.

¹¹ A. Muszala, *KEL: Odcinek 10, o równym traktowaniu pacjentów przez lekarza*, „Medycyna Praktyczna” 2013, nr 11, s. 121 i n.

¹² S. Olejnik, *Etyka Lekarska*, Katowice 1995, s. 33 i n.

rozwoju medycyny, postępu w dziedzinie diagnozowania i leczenia, lekarzowi przysługuje możliwość odstąpienia od metod, które w jego gestii przekreślałyby moralny sens jego profesji. Jeżeli znajdzie się w konflikcie z własnym sumieniem, lekarz ma prawo do odmowy wykonania zabiegu, nawet wtedy gdy stan zdrowia pacjenta uprawnia do podjęcia określonego zadania medycznego¹³. Taka regulacja w Kodeksie etyki lekarskiej, wyznacza lekarzowi bardzo wysokie i trudne wymagania, bowiem oprócz obowiązku postępowania zgodnie z aktualną wiedzą medyczną, musi również podejmować świadome wysiłki, by w pracy zawodowej kierować się najwyższym dobrem, wynikającym ze świadomości obiektywnie istniejącego dobra i zła. Wymaga to od lekarza krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, ale także do konieczności rozpoznawania osobistej i zawodowej tożsamości oraz godności. Wobec czego najlepszą receptą dla lekarza, pozostającego w konflikcie między koniecznością stosowania zasad aktualnej wiedzy medycznej, zgodnej ze swoim sumieniem, jest wypracowanie u siebie przekonania o obowiązku przestrzegania podstawowych wartości moralnych, do których należy bezwarunkowy szacunek dla człowieka i jego życia.

Nie należy jednak zapominać, że nawet najbardziej wrażliwy moralnie człowiek, a zarazem profesjonalista w swoim zawodzie, może stanąć wobec konfliktu dwóch równorzędnych wartości, a jego osobiste przekonania moralne mogą uniemożliwić mu udzielenie pacjentowi takiej pomocy, jakiej by on oczekiwał i które są zgodne z aktualną wiedzą medyczną. Dlatego też nad przestrzeganiem zasad etyki i deontologii lekarskiej czuwa, powołana do tego celu Izba Lekarska. To dzięki obowiązkowi tego organu, możliwym jest przekonanie, że etyka zawodowa lekarza działa w zgodzie z przynależnymi człowiekowi prawami i nie pozwala działać na szkodę pacjentów. Żaden organ administracji państwowej nie przygotowałby wiążących zawod lekarza zasad etycznych i deontologicznych, gdyż wynikają one z wielowiekowych doświadczeń medyków. Artykuł 5 Kodeksu etyki lekarskiej, nakazuje również Izbie Lekarskiej czuwanie nad jednolitym charakterem norm etycznych oraz prawnych. W konsekwencji, koniecznym jest, aby normy etyczne oraz prawne były ze sobą zgodne. Powinno to zapobiec lekarskim dylematom pomiędzy postawą legalistyczną a ideałami etycznymi swojej profesji zawodowej¹⁴.

XXI wiek stawia przed lekarzem bezprecedensowe wyzwania. Współczesny lekarz oprócz podstawowych zadań, wynikających z procesu leczenia, staje dosyć często przed koniecznością przezwyciężenia nacisku mechanizmów rynkowych, administracyjnych, a niekiedy nawet własnych interesów ekonomicznych. Lekarz we współczesnym świecie, nastawionym na zysk i korzyść osobistą, w sposób szczególny jest zobowiązany do ochrony dobrego imienia własnej profesji, aby nie utracić zaufania publicznego. Od niego bowiem zależy życie i zdrowie człowieka, który darząc profesję lekarską zaufaniem, pozwala na właściwe wykonywanie zadań, przypisanych do tego zawodu. Obowiązkiem więc lekarza nie są kalkulacje ekonomiczne, ale konieczność przestrzegania niezbywalnych, a niestety niekiedy zapomnianych w społeczeństwie

¹³ S. Olejnik, *Etyka Lekarska*, op. cit., s. 38 i n.

¹⁴ M. Żelichowski, *Kodeks etyki lekarskiej. Aspekt Prawny*, „Medycyna Praktyczna – Ginekologia i Położnictwo” 2009, nr 5, s. 102 i n.; R. Kubiak, *Czy zasady Kodeksu etyki lekarskiej obowiązują lekarza?*, „Medycyna Praktyczna – Neurologia” 2014, nr 3, s. 72 i n.

XXI wieku, wartości, jakimi jest zdrowie i życie człowieka, jako istoty ludzkiej posiadającej godność. Już pierwsze regulacje w części ogólnej Kodeksu etyki lekarskiej wskazują, jak wielka odpowiedzialność spoczywa na tej profesji. Dzięki istnieniu Kodeksu etyki lekarskiej w zmieniającym się świecie, nie tylko technologicznie i cywilizacyjne, ale również moralnie i etycznie, możliwym jest swoiste zabezpieczenie pozycji zaufania publicznego. Wobec czego lekarz, aby nie zatracić się w wirze zmieniającego się świata, powinien oprócz przysłowiowego stetoskopu na ramionach, nosić również książeczkę, jaką jest Kodeks etyki lekarskiej, ułatwiający mu wzorcowe wykonywanie swojego zawodu.

Reasumując, należy podkreślić, że każdy lekarz obligatoryjnie musi przestrzegać Kodeksu etyki lekarskiej, w trakcie wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej. Ponadto, musi również pamiętać, że bycie lekarzem to przede wszystkim powołanie-służba drugiemu człowiekowi, a nade wszystko obowiązek moralny i prawny ratowania życia i zdrowia człowieka.

Streszczenie

Lekarz XXI wieku, to partner i zaufany doradca, w najbardziej istotnej dla człowieka kwestii, jaką jest jego zdrowie, a niekiedy również życie. Jego postawa, pasja wykonywania zawodu, a przy tym osobista satysfakcja z wykonywanej pracy, są podstawą właściwego realizowania zadań, jakie stawia przed nim dzisiejsza medycyna i pacjenci. Lekarz wykonując swój zawód, decyduje o najwyższych dobrach drugiego człowieka. Zdrowie pacjenta, jego leczenie, a także łagodzenie bólu i cierpienia towarzyszącego chorobie, to główne cele i zadania, jakie stawia przed medykiem obowiązujący go Kodeks. Zawód lekarza, to przede wszystkim powołanie-służba drugiemu człowiekowi, a nade wszystko obowiązek moralny i prawny ratowania życia i zdrowia człowieka.

Protection of human health and life as a doctor's vocation in the Code of Medical Ethics

Summary

A 21st century physician is a partner and a trusted adviser in the most important issue for everyone, that is health and sometimes also life. Physician's attitude, passion for medical practice and personal satisfaction in pursuing this profession are the basis for proper fulfilment of the responsibilities entrusted to him or her by contemporary medicine and patients. Practising the medical profession, a doctor decides on the most precious good of another person. A patient's health, medical treatment, as well as alleviation of pain and suffering which accompany a disease, are the main goals and tasks assigned to a physician by the binding Code of Medical Ethics. A doctor's profession is primarily a vocation – a service to another person, and most importantly a moral and legal duty to save human life and health.

